

TAITEILIJAN VINKKELISTÄ

Sarjakuvapiirtäjillä ei ole Suomessa omaa järjestöä. Suomen sarjakuvaseura voisi mahdollisesti olla myös piirtäjien järjestö. Kolme taiteilijaa arvioi sarjakuvaseuran asemaa omasta näkökulmastaan: Joonas, joka on ollut perustamassa tätä järjestöä; Kivi Larmola, joka on julkaissut suurimman osan tuotantoaan seurojen ulkopuolella ja Pentti Nuortimo, joka on seurannut sarjakuvaseuran toimintaa aitiopaikalta jo kauan; hän on vastannut Sarjainfon ulkoasusta jo vuodesta -83 lähtien.

Onko Suomen sarjakuvaseuran toiminta ollut tarpeeksi näkyvää?

Joonas: Ei tietenkään. Isot näyttelyt ovat olleet piussaa, niiden kautta ihmiset ovat saaneet tietoa seuran toiminnasta – kiitos Kalervo Pulkisen.

Kivi: Toiminta oli tarpeeksi näkyvää vuonna -78, jolloin seuraan liittyi runsaasti nuoria ihmisiä. Töölössä olleen originaalinäyttelyn vuoksi, Arkistoa ei juuri mainosteta, mikä toisaalta takaa, että lehdet ja alpparit säilyvät hyvässä kunnossa.

Pentti: Ei. Varsinkin toiminta yleisenä nuorisjärjestönä kovin näkymätöntä. Liikaa samoja ihmisiä vuodesta toiseen, seura ei ole tarpeeksi avoin suuren yleisen suuntaan.

Tarvitaanko Suomen sarjakuvaseuraa enää, kun kustannuspolitiikan muutokset ovat avartaneet ihmisten käsityksiä?

Joonas: Sarjakuvan lukijoille seura on tarpeellinen, ja huutokaupat ovat tarpeellisia. Piirtäjille seura ei vielä ole ehtinyt tulla tarpeelliseksi.

Kivi: Tarvitaan. Informoimaan ulkomaan tapahtumista ja julkaisuista. Sarjainfo on nopeampi reagoimaan kuin suuret lehdet. Seuraa tarvitaan myös huutokauppojen katto-organisaatioksi ja ylipäänsä kattojärjestöksi.

Sarjakuvaseura on kuin Charles M. Schulz: ei se ole muuttunut huonommaksi, aika on vaan ajanut sen ohi.

Pentti: Tarvitaan vielä enemmän. Seuraa pitäisi vahvistaa, jotta se voisi vaikuttaa esim. piirtäjien palkkoihin.

Minkälaisia yhteistoiminnan muotoja toivoisit sarjakuvaseuralta ja taiteilijoilta olevan?

Joonas: Seuran pitäisi pystyä järjestämään tapaamisia nuorten ja vanhojen piirtäjien kesken. Vanhempien piirtäjien alle 10-henkinen porukka kokoontuu säännöllisesti, mutta siitä ei ole nuorille iloa.

Sarjakuvaseuran kautta pitäisi voida hakea apurahoja nuorille piirtäjille. Seura voisi anoa kiinteän apurahan ja jakaa sen stipendeinä piirtäjille. Lisäksi kaivattaisiin suomalaisen sarjakuvan käännöspalvelua. Ja seura voisi toimittaa sarjakuvan oppikirjan.

Kivi: Seuran pitäisi tukea ja avustaa tekijöitä apuraha-asioissa. Muutenkin seura voisi koettaa vaikuttaa rahapolitiikkaan nykyistä aktiivisemmin.

Voisi järjestää vapaaehtoisia tapaamisia ja illanviettoja, joissa piirtäjät, kustantajat ja lukijat kohtaisivat.

Pentti: Seura voisi laatia ohjelmaston piirtäjien tueksi. Tietoa apurahoista seuralta nyt saakin, mutta apua anomusten täyttöön pitäisi saada. Piirtäjätallin tiedoista tiivistelmä, jota voisi lähettää lehtiin.

Kommentteja seuran keskeisistä toimintamuodoista!

Puupäähattu?

Joonas: Palkinto on paikallaan. Piirtäjien määrä on lisääntynyt, joten sen antamista ei pitäisi jättää väliin. Esim. Kari Leppäsen kiel-

täydyttyä olisi pitänyt antaa jollekin muulle.

Palkintoa ei pitäisi jakaa vain vanhemmille piirtäjille, vaan se perusteella, että jonkun sarjakuvat on hyviä.

Kivi: Palkinnon pitäisi tulla tarpeen myötä; täytyy varoa inflaatiota. Ei ole välttämätöntä jakaa joka vuosi, vaan rinnalle voisi laittaa jonkun pienemmän palkinnon.

Pentti: Ainoa näkyvä tapahtuma, jonka järjestelytkin osataan hoitaa. Näyttelyt on onnistuneita, mutta show-meininkiä saisi olla enemmän. Lehdistö voisi unohtaa, jos jaettaisiin joka toinen vuosi. Joku pienempi palkinto rinnalle.

Festivaalit?

Joonas: Vaikea järjestää joka vuosi tehokkaasti. Oltiin parempi rävyttää joka toinen vuosi kunnolla. Valmistelut aloitettava ajoissa; tulos on aina hiukan ärsyttävä ja puolivalmis. Huolellisuutta; tulkauksen pitää toimia ja yleisön kuulla, esitykset eivät saa olla liian pitkiä, vaan teräviä ja nopeita.

Kivi: Festareiden järjestäminen on iso urakka, eikä niissä mitään vikaa ole ollut. Ehkä festareilla voisi tuoda enemmän esiin muita sarjakuvaseuroja, ja muutenkin antaa niille tukea ja palautetta tehdystä työstä.

Festareilla ei ole koskaan ollut tarpeeksi hulabaloota. Toivoisin enemmän sirkus- ja helppoheikkimeininkiä. Eikä makeaa mahan täydeltä; joka toinen vuosi riittää.

Pentti: Festivaali ei saisi olla pakonomainen. Siihen erityisesti kaivataan tekijöitä, jotka ovat innostuneita. Vähän liian kova räkki joka vuosi, kun tapahtumia on niin paljon muutenkin!

Sarjainfo?

Joonas: Kun sen saisi vain ilmestymään aikataulun mukaan, se olisi lehdelle plussaa. Voisi olla joka numerossa kokonainen sarjakuva, vaikka vaan pari sivua eri piirtäjiä. Sitä voisi auttaa nuoria piirtäjiä eteenpäin; In-

fohan menee moniin toimituksiin.

Jonkinlainen lehtiluettelo voisi olla paikallaan; lehtiä, joihin piirtäjät voisivat tarjota töitänsä.

Kivi: Aikoinaan lehdellä oli sosiaalinen tilaus myös piirtäjien esilletuonnissa. Muut seurat veivät sen paikan ja Infosta tuli väliin-putoaja. Edelleen sen asema on tärkeä piirtäjien esittelijänä, toivon paljon haastatteluita. Ulkomaalaista vaihtoehtoista kustannustoimintaa voisi esitellä vielä aktiivisemmin.

Pentti: Maailman paras taitto, tietysti! Ainoa, mikä palvelee jäsenistöä. Kevennystä pitäisi saada, vaikka lyhyitä sarjakuvia; kokonaisia sarjakuvavisuvia.

Jos sarjakuvaseuralta olisi resursseja laajentaa toimintaansa, mihin suuntaan sen tulisi tapahtua?

Joonas: Arkistoon on vaikea löytää, se pitäisi saada keskemmälle kaupunkia. Toimiva varastointi ja lukusali, jossa voisi järjestää kursseja vaikka ex tempore.

Tiedotustoimintaa esim. firmoihin: firmat saisivat tietää potentiaalisista kuvittajista ja seura voisi pyytää lahjoituksia.

Kivi: Seuran tehtävä on toimia tärppinä ja herättää mielenkiintoa. Kustannustoiminta ei olisi apurahojenkaan turvin mielekästä. Mutta seura voisi levittää suomalaista sarjaku-

vaa ulkomaille. Käännöstöyöhön ei tarvittaisi rahaa vaan hyvää tahtoa.

Seura voisi koota monistenipuksi ohjeita sarjakuvan opettajille ja neuvoo piirtäjille mitä täytyy vaatia työnantajalta.

Pentti: Palkattua henkilökuntaa, kaksi ihmistä olisi loistavaa. Arkisto, jossa olisi työntekijä ja joka olisi yleisölle auki. Ja keskelle kaupunkia.

Sarjakuvaseuran asema on melkoisesti muuttunut seuran 20-vuotisen toiminnan aikana. Toimintaohjeita seuraaville 20 vuodelle!

Joonas: Enemmän julkisuutta ja markkinointia.

Kivi: Seuran on kartettava elitismiä kaikin keinoin. Sarjakuvallie ei saa käydä kuin jazz-musiikille. Siitä ei saa tulla niiden omaisuutta, jotka ovat etäännyneet tekijöistä.

Koululaisille pitäisi esitellä arkistoa ja muutenkin tehdä yhteistyötä koulujen kanssa.

Pentti: Voihan järjestöjä lakkauttaakin, jos toiminta on kituuttamista. Sarjakuvaseuran pitäisi tulla itsestäänselväksi osaksi yhteiskuntaa ja kulttuurielämää.

HH

MUKANA: PEIMA MÄKINEN, J. STAMMAN, L. NUUTINEN, J.-P. VALKEAPÄÄ, J. HAARONEN, K. MELUODON, KRUUTTA ja KULTTU...

MUSTA LAPSUUS.. 32 SIVUA.. HINTA 5 mk + 3,50 mk:n postimerkki tilaa os. J.-P. VALKEAPÄÄ RAATI HUONEENK. 108 37 06700 PORVOO

SARJAKUVAA...

tilaa nyt undergroundpläjäys
Diletantti No 1
paljon sivuja ja rumenkauniita-käynninrumia sarjoja 10mk.
(postimaksu sisältyy hintaan...)
mm. Christer Nuutisen sarjakuvia...

Tilaa ositteista:
J.-P. Valkeapää Raati huoneenk. 108 37 06700 Porvoo
Matti Riikonen Puolukkapolku 27 06700 Porvoo

ILMOITUS

ZIPPO
ON TILAT-
TAVISSASI.
SARJOJA
ON TAAS
N. 20 SIVUA
TEE PÄIVÄN
HYVÄ DIILI
JA KYTKE
5MK + 2,10
POSTIMER.
TILAUK-
SEESI JA
JA TILAA
LEHTI JOKA
SISÄLTÄÄ
TIEDEIS-
YM. JUT-
TUJA.
MUISTA
TILATA!
R. MÄKINEN
HAILMA JAR-
VENTE
36100 KAN-
GASALA AS.
Vanhoja
numeroita
jäljellä
ä 5:-